

LIBER

de à duobus punc̄tis e. & d. binas educam perpendicularares. Vnas quidem ad superficiem eccentrici, quae sint d, m. & e, n. Alteras ad diametrum epicycli d, t. scilicet & e, k. Terminosq; harum perpendicularium continuabo lineis m, t. & n, k. Sed & duo punc̄ta m. & n. centro mundi copulabo per lineas m, a. & n, a. Ostendendum itaq; est more Ptolemæi, quod maior sit differentia duorum angulorum e, a, k. & n, a, k. quam duorum d, a, t. & m, a, t. Cum enim trianguli e, k, n. angulus n. sit rectus, erit latus e, k. longius latere k, n. Resecetur itaq; ex e, k. æqualis k, n. quæ sit k, x. Ducta linea x, a. si similiter sit t, l. æqualis t, m. Continueturq; punc̄tus l. cum centro mundi a. Erit igitur angulus e, a, x. differentia duorum angulorum e, a, k. & n, a, k. Est enim angulus x, a, k. æqualis angulo n, a, k. propter duo latera x, k. & k, a. æqualia duobus n, k. & k, a. & angulum a, k, x. & a, k, n. rectos. Similiter angulus d, a, l. differentia est duorum angulorum d, a, t. & m, a, t. Si igitur excessus anguli e, a, x. super angulum d, a, l. consequeretur excessum proportionis lineæ e, x. super proportionem lineæ d, l. ad lineam d, a. quemadmodum supposiebat Ptolemæus, procederet intentum nostrum hoc pac̄to. Linea a, d. ne cessario secabit lineā e, k. secet igitur in r. A punc̄to e. ducatur æquidistans lineæ a, r. quam necesse est concurrere cum k, a. quantum satis est continuata. Fiant enim duo anguli apud k. & e. minores duobus rectis. Concurrat igitur e. in punc̄to p. Erit autem e, p. longior e, a. quoniam maiori angulo trianguli e, a, p. opponitur, quare proportio k, e. ad e, a. maior est proportione eiusdem k, e. ad e, p. k, e. autem ad e, p. est sicut k, r. ad r, a. siue d, t. ad d, a. Igitur maior est proportio k, e. ad e, a. quam d, t. ad d, a. quod etiam in undecima huius tanquam certum assimebatur. Proportio autem e, k. ad k, x. est sicut d, t. ad t, l. quoniam k, x. æqualis resecta est k, n. & l, t. æqualis t, m. Euersem igitur proportio e, k. ad e, x. est ut proportio d, t. ad d, l. Proportio autem e, k. ad e, a. constat ex duabus proportionibus scilicet e, k. ad e, x. & proportione e, x. ad e, a. Similiter proportio d, t. ad d, a. Afferendo igitur ab inæqualibus æqualia, utrobiq; scilicet proportionem unam, manebit proportio e, x ad e, a. maior proportione d, l. ad d, a. Quod si consequentia Ptolemæi resacta esset, sequeretur uestigio angulum e, a, x. superare angulum d, a, l. quod erat demonstrandum.

PROPOSITIO . XV.

Maximam huiusmodi angulorum differentiam Mercurio in punc̄to contactus infallibiliter accidere.

¶ Confusionis tollendæ gratia, duos triangulos e, a, k. & d, a, t. in figura præcedenti multiplicatos hic segregabo. Eo tamen pac̄to, ut in a. punc̄to coincidet. Quia igitur in Mercurio angulus e, a, k. est minor medietate recti, maximus enim diuersitatis suæ angulus, qui ab epicyclo pendet 24. gradibus, ut quatuor recti sunt 360. non excedit, erit angulus d, a, t. multo minor medietate recti, cum ipse sit minor angulo e, a, k. unde etiam angulus a, e, k. maior erit angulo a, d, t. cum uterq; angulorum k. & t. sit rectangulus. Angulus igitur d, t, f. æqualis sit angulo a, e, k. ductis lineis d, f. & l, f. erunt itaq; duo trianguli a, e, k. & f, d, t. æquianguli, quare proportio a, e: ad e, k. erit ut proportio f, d. ad d, t. Sed proportio e, k. ad e, x. est ut proportio f, d. ad d, l. quemadmodum in præcedenti firmatum est. Per æquain igitur proportionalitatem concluditur proportio a, e. ad e, x. æqualis proportioni f, d. ad d, l. Sed angulus f, d, l. æqualis ponebatur a, e, x. duo igitur trianguli

